

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ
ΑΠΟ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Περιεχόμενα:

ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΥΜΕ ΜΑΖΙ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ 6

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ 9

ΣΤΑΔΙΟ ΕΝΑΡΞΗΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ 10

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΩ ΑΥΣΤΡΙΑ
12

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ 14

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	16
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΗΘΙΚΗ, ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ	18
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	20
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΙΝΗΣΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ	24
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	26
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	28
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	32
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	33
ΠΗΓΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	34
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ	35

Σελίδα 6

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΜΑΖΙ ΤΗΝ ΜΕΤΑΒΑΣΗ

"ΑΝΑΚΑΛΥΨΤΕ ΠΟΛΛΑ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΑΠΟ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ "

Αν θυμάστε τις πρώτες σας ημέρες στο σχολείο, μάλλον σκέφτεστε την περηφάνια εκείνο το καιρό, για να είστε τελικά ένα παιδί σχολικής ηλικίας ή τη ανησυχία εάν θα ήταν τα παιδιά ή η δασκάλα ή ο δάσκαλος συμπαθητικοί. Και το παιδί σας θα αντιμετωπίσει διαφορετικές σκέψεις και συναισθήματα με την ερχόμενη έναρξη του σχολείου. Για τους περισσότερους υπερσχύει η χαρά και η περιέργεια. Όπως συμβαίνει με όλες τις σημαντικές αλλαγές παρουσιάζονται σε μερικά παιδιά ίσως λιγότερο ή περισσότερο μεγάλες ανησυχίες και αβεβαιότητες, καθότι κατά τη μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο σχολείο πρέπει να αντεπεξέρχεται σε κάποιες δραστηριότητες ανάπτυξης:

- Να αποχαιρετήσει κάποια παιδιά και ενήλικες στο νηπιαγωγείο
- Να δημιουργεί καινούργιες σχέσεις με τα παιδιά και τους ενήλικες στο σχολείο
- Να χειρίζεται τις διαφορετικές προσδοκίες ενός μαθητή

- Να προσανατολίζεται στα νέα κτίρια και την καθημερινή ρουτίνα του σχολείου
- Να μάθει ανάγνωσης, γραφή και αριθμητική

Η ενασχόληση με αυτές τις αναπτυξιακές δραστηριότητες είναι μια πρόκληση για κάθε παιδί και για την οικογένειά του. Η θετική αντιμετώπιση ενισχύει τα παιδιά και τους προωθεί στην ανάπτυξή τους.

Το παιδί σας έχει ήδη εμπειρίες στην αντιμετώπιση μεταβατικών καταστάσεων, όπως όταν μπαίνει σε παιδικό σταθμό ή στη γέννηση ενός αδελφού ή αδελφής. Οποιαδήποτε μετάβαση που διαχειρίστηκε επιτυχώς ενισχύει την ικανότητα των παιδιών να αντιμετωπίσει άλλες αλλαγές. Υποστηρίξτε το παιδί σας και είστε σίγουροι ότι αυτό θα ξεπεράσει επίσης και αυτή τη μετάβαση.

Προσέχετε το πως μιλάτε για το σχολείο. Δηλώσεις όπως «Τώρα αρχίζει η σοβαρή πλευρά της ζωής!» ή «Περίμενε μέχρι να πας στο σχολείο!» προκαλεί αβεβαιότητες και θέτει τα παιδιά υπό πίεση.

Η θετική σας στάση ως γονείς για το σχολείο και τη μάθηση μεταφέρεται στο παιδί σας. Αντικρίσετε την έναρξη του σχολείου με χαρά, περιέργεια και αισιοδοξία.

Σελίδα 7

ΕΤΣΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ

- Υποστηρίξτε το παιδί στην ανάπτυξή του.

Στην οικογενειακή καθημερινή ζωή υπάρχουν πολλές ευκαιρίες να ενισχύσετε τη συνολική ανάπτυξη του παιδιού σας και να το προετοιμάσετε έτσι για τις σχολικές απαιτήσεις. Ιδέες και προτάσεις για αυτό θα βρείτε σε αυτό το φυλλάδιο.

- Να το προετοιμάσετε για τη σχολική ζωή.

Κανονική φοίτηση στο νηπιαγωγείο, ντύσιμο και γδύσιμο μόνο του, να αναλάβει μικρά καθήκοντα και μικρές υποχρεώσεις κατάλληλα για την ηλικία, να πηγαίνει στο δρόμο του σχολείου, να ελέγξει τη σχολική τσάντα, να προετοιμάσετε μαζί το "χώρο εργασίας", ύπνος και αφύπνιση στη κατάλληλη ώρα.

- Να κάνετε τα άγνωστα γνωστά.

Υποστηρίξτε τις συνεργασίες μεταξύ νηπιαγωγείου και σχολείου. Μιλήστε με το παιδί σας σχετικά με την επικείμενη έναρξη του σχολείου, απαντήστε στις ερωτήσεις του – εδώ μπορεί να βοηθήσουν κατάλληλα εικονογραφημένα βιβλία. Χρησιμοποιήστε τις ευκαιρίες όπως ημέρες επαφών με το σχολείο και τις σχολικές γιορτές για να μπορέσει να γνωρίσει το παιδί σας το «νέο κόσμο του σχολείου».

ΤΙ ΛΕΝΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ:

Στο νηπιαγωγείο έμαθα:

"Να ζωγραφίσω, κατασκευάσω και σκαρφαλώσω πολύ ωραία.» (Κέρστιν, 6 ετών)

"Ότι μπορώ να κάνω πολλά." (Τζούλια, 6 ετών)
"Να ακούσω, εάν κάποιος άλλος μιλάει." (Φαμπιάν, 6 ετών)
"Να έχω υπομονή". (Μιλένα, 6 ετών)

Στο σχολείο θέλω να μάθω:
"Χειροτεχνίες και υπολογισμούς.» (Μαξ, 6 ετών)
«Όλα αυτά που δεν μπορώ ακόμη." (Κέρστιν, 6 ετών)

Εύχομαι για το σχολείο:
"Ένα καλό αποδεικτικό." (Ιακώβ, 6 ετών)
"Να είναι πολύ φιλικό το σχολείο μου." (Περντίτα, 6 ετών)
"Να αποκτήσω καινούργιους φίλους." (Τζούλια, 6 ετών)

Σελίδα 8

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΕΤΟΣ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ

Η διαδικασία εκπαίδευσης στο νηπιαγωγείο αρχίζει με την πρώτη ημέρα φοίτησης στο νηπιαγωγείο και φυσικά με την προετοιμασία για τη φοίτηση στο σχολείο αργότερα.

Το τελευταίο έτος του νηπιαγωγείου έχει ιδιαίτερη σημασία, εφόσον τα παιδιά λαμβάνουν ειδική στήριξη και προώθηση σχετικά με τη μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο σχολείο.

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΤΟΣ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ

Για να είναι προσιτή σε όλα τα παιδιά αυτή η εκπαιδευτική πρόταση και να δημιουργήσει έτσι περισσότερη ισότητα ευκαιριών, η φοίτηση στο νηπιαγωγείο για το τελευταίο έτος πριν από την έναρξη του σχολείου είναι υποχρεωτική.

Αυτή η υποχρέωση φοίτησης στο νηπιαγωγείο περιλαμβάνει στο τελευταίο έτος πριν την υποχρεωτική εκπαίδευση, την δωρεάν φοίτηση σε ένα νηπιαγωγείο για τουλάχιστον 16 ώρες την εβδομάδα, τουλάχιστον τέσσερις ημέρες κατά την περίοδο εκπαίδευσης.

ΣΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΕΤΟΣ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ

- Ειδικές προσφορές εκπαίδευσης για τους «μεγάλους»
- Δραστηριότητες για τη διδασκαλική συνοδεία τη διαδικασίας μετάβασης (π. χ. συζητήσεις με τα παιδιά για αυτό το θέμα, συζητήσεις γονέων, βραδιές γονέων, συνεργασία με το σχολείο)
- Συζητήσεις μετάβασης για θέματα που αφορούν την έναρξη σχολείου

Νήπια κατά την διάρκεια επίσκεψης σε σχολείο στο πλαίσιο ενός προγράμματος συνεργασίας

Σελίδα 9

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΒΑΣΗ

Στα περισσότερα παιδιά, η μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο σχολείο περνάει χωρίς προβλήματα.

Σε περίπτωση ανησυχιών όσον αφορά την ανάπτυξη του παιδιού σας και συγκεκριμένες ερωτήσεις σχετικά με τις δυνατότητες του σχολείου μπορεί να γίνει μια συζήτηση για τη μετάβαση.

ΠΟΙΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΣΤΗΝ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ;

Στη συζήτηση για τη μετάβαση αντιπροσωπεύονται οι γονείς και οι υπεύθυνοι των θεσμών νηπιαγωγείο και σχολείο. Αναλόγως με την περίπτωση, στη συζήτηση μπορούν να συμμετέχουν και άλλα πρόσωπα που φροντίζουν το παιδί.

ΠΩΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΜΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ;

Εάν εσείς ως γονείς επιθυμείτε μια συζήτηση για την μετάβαση, παρακαλούμε να απευθυνθείτε στη διεύθυνση του νηπιαγωγείου. Αυτή θα κάνει τα απαραίτητα βήματα σε αυτή την κατεύθυνση.

Εάν η πρωτοβουλία της συζήτησης για τη μετάβαση αρχίζει από το νηπιαγωγείο ή το σχολείο, απευθυνθείτε ως γονείς στους αρμόδιους εκπαιδευτικούς. Εάν εσείς συμφωνείτε με την συζήτηση για τη μετάβαση, θα οριστεί μια συνάντηση για τη συζήτηση με εσάς.

ΤΙ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ Η ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ;

- Συζήτηση για την κατάσταση ανάπτυξης του παιδιού. Ποια είναι τα δυνατά του σημεία; Πού χρειάζεται υποστήριξη; Τι χρειάζεται για να μπορέσει να μαθαίνει καλά;
- Πληροφορίες και υποστήριξη λήψης αποφάσεων όσον αφορά την είσοδο στο σχολείο
- Εάν είναι απαραίτητα μέτρα υποστήριξης ή ειδικές προϋποθέσεις, αυτά μπορούμε να τα σκεφτούμε και προγραμματίσουμε από κοινού

«ΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΟΥΜΕ ΜΑΖΙ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ»

Σκίσο: Χάνα

Σελίδα 10

ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΕΙΣΟΔΟΥ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΟ

Το 1^ο ΒΗΜΑ:

Η ΕΓΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΤΩΝ

Εάν το παιδί σας έχει συμπληρώσει το έκτο έτος της ηλικίας του μέχρι τις 31 Αύγουστου, είναι υποχρεωμένο να φοιτήσει σε σχολείο τη 1 Σεπτεμβρίου του τρέχοντος έτους.

Κάθε παιδί που υποχρεούται να φοιτήσει σε σχολείο εισάγεται σε σχολείο και υποστηρίζεται σύμφωνα με τα ταλέντα και τις ανάγκες του.

Η εγγραφή του παιδιού σας (εγγραφή μαθητών) γίνεται στο αρμόδιο σχολείο της διοικητικής περιφέρειας. Πότε λαμβάνει χώρα η εγγραφή στο σχολείο σας και ποια έγγραφα πρέπει να προσκομίσετε, το μαθαίνεται από το αρμόδιο σχολείο ή το γραφείο του δήμου.

Είναι σημαντικό να πάρετε το παιδί σας μαζί στην εγγραφή στο σχολείο. Εκτός από την επίσημη εισαγωγή στο σχολείο πρόκειται για μια αμοιβαία γνωριμία και μια πρώτη εκτίμηση εάν το παιδί σας μπορεί να παρακολουθήσει τα μαθήματα της πρώτης τάξης χωρίς να υπερφορτώνεται.

Στις πρώτες εβδομάδες του σχολείου το παιδί θα πρέπει επίσης να έχει το χρόνο και την ευκαιρία να γνωρίσει τα άλλα παιδιά και τη δασκάλα ή το δάσκαλο και να εξοικειώνεται με τα σχολικά κτίρια και την κατανομή χρόνου.

Η ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Μια καλή αρχή του σχολείου επηρεάζει θετικά τη μελλοντική φοίτηση στο σχολείο και τη χαρά της μάθησης.

«ΜΙΑ ΘΕΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ »

Τα παιδιά διαφέρουν ως προς τους ρυθμούς μάθησης, την προθυμία να μάθουν, τις ικανότητες επικοινωνίας και όσον αφορά την ανεξαρτησία τους. Έχουν διαφορετικά ενδιαφέροντα και φέρνουν μαζί τους διαφορετικές προηγούμενες εμπειρίες.

Η δασκάλα και ο δάσκαλος προσανατολίζονται σύμφωνα με τις ατομικές μαθησιακές προϋποθέσεις των παιδιών και τα λαμβάνουν αυτά υπόψη στην τάξη.

Τα παιδιά από τις γνώστες μορφές του παιχνιδιού και τις μάθησης εισάγονται σταδιακά σε νέες μορφές μάθησης.

Το στάδιο εισόδου σε σχολείο καθιστά δυνατό να διατίθεται στα παιδιά σε περίπτωση ανάγκης ανάλογα με το ρυθμό μάθησης για την αφομοίωση των περιεχομένων, δύο πρώτες τάξεις (Βασική βαθμίδα Ι) για ένα χρονικό διάστημα 3 ετών. Εάν αποδειχθεί ότι ένα παιδί είναι ή θα είναι παραφορτωμένος με τα μαθήματα της πρώτης τάξης, μπορεί να καταταχθεί στο προσχολικό επίπεδο.

Το προσχολικό επίπεδο θεωρείται μέρος της βασικής βαθμίδας 1 και μπορεί να διεξάγεται

- ως ανεξάρτητη προσχολική τάξη
- ή ως μια κοινή τάξη με την 1 και 2 τάξη.

Η φοίτηση στο προσχολικό επίπεδο υπολογίζεται στην υποχρεωμένη εκπαίδευση.

Για να αποφευχθεί μια υπερβολική ή μειωμένη φόρτωση του παιδιού, είναι δυνατό και μια αλλαγή της σχολικής βαθμίδας και κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Οι νομικές διατάξεις μπορεί να διαβαστούν στο ομοσπονδιακό Νόμο περί υποχρεωτικής εκπαίδευσης (Νόμος περί υποχρεωτικής εκπαίδευσης 1985), Εφημερίδα Ομοσπονδιακής Νομοθεσίας Αριθ. 76/1985, όπως ισχύει αυτή τη στιγμή.

Για περισσότερες πληροφορίες:

http://www.bmukk.gv.at/schulen/service/schulinfo/aufnahme_vs.

Σελίδα 13

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΩ ΑΥΣΤΡΙΑ

ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ – ΕΝΑΣ ΤΟΠΟΣ ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΙΖΟΥΝ, ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΚΑΙ ΑΙΣΘΑΝΟΝΤΑΙ ΚΑΛΑ

Η πρώιμη παιδική ηλικία βάζει τα θεμέλια για την εκπαίδευση και μάθηση. Το νηπιαγωγείο παρέχει μια σημαντική συμβολή στη σχολική σταδιοδρομία των παιδιών.

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- δείχνει πώς θα υποστηρίζονται και προωθούνται τα παιδιά στην ανάπτυξή τους στο νηπιαγωγείο
- είναι μια βάση για την παιδαγωγική απασχόληση με τα παιδιά
- δίνει μια εικόνα για το εκπαιδευτικό έργο και τις εκπαιδευτικές διαδικασίες στο νηπιαγωγείο
- περιλαμβάνει παιδαγωγικές και μεθοδολογικές προτάσεις
- παριστάνει μία γέφυρα μεταξύ του νηπιαγωγείου και του σχολείου

Για τους εκπαιδευτικούς τομείς που αναφέρονται στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα βρείτε στις επόμενες σελίδες εξηγήσεις, προτάσεις και παραδείγματα για το πώς μπορούν να υποστηρίζονται και ενθαρρύνονται τα παιδιά στην ανάπτυξή τους.

Πρόγραμμα εκπαίδευσης για το νηπιαγωγείο στην Κάτω Αυστρία
<http://www.noel.gv.at/Kindergaerten>

Εκπαιδευτικός τομέας συναισθήματα και κοινωνικές σχέσεις σελίδα 16

Εκπαιδευτικός τομέας ηθική, θρησκεία και κοινωνία σελίδα 18

Εκπαιδευτικός τομέας γλώσσα και επικοινωνία σελίδα 20

Εκπαιδευτικός τομέας κίνηση και υγεία σελίδα 24

Εκπαιδευτικός τομέας αισθητική και σχεδιασμός σελίδα 26

Εκπαιδευτικός τομέας φύση και τεχνολογία σελίδα 28

Σελίδα 14

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

Το παίξιμο είναι μια από τις κύριες δραστηριότητες του παιδιού. Οι ειδικοί πιστεύουν ότι τα παιδιά μέχρι το έκτο έτος της ηλικίας τους (πρέπει να) παίξουν περίπου 15.000 ώρες. Αυτό είναι περίπου 7-8 ώρες την ημέρα!

Επειδή τα παιχνίδια δεν είναι μόνο διασκέδαση, αλλά είναι και ο κατάλληλος τρόπος για τα παιδιά

- να αποκτήσουν και να ασκήσουν τις ικανότητες και δεξιότητες
- να επεξεργαστούν τα συναισθήματα
- να αντιμετωπίσουν συγκρούσεις
- να αναπτύξουν την επιμονή, τη συγκέντρωση και μια καλή στάση εργασίας
- να μάθουν τρόπους καλής συμπεριφοράς (π. χ. να ακούσουν, να τηρήσουν τα συμφωνημένα)
- να επεξεργαστούν εντυπώσεις
- να βελτιώσουν τις κινητικές δεξιότητες και την επίγνωση του σώματος
- να δοκιμάσουν τρόπους συμπεριφοράς
- να αντιληφθούν τα αφηρημένα

Κατά την διάρκεια παιχνιδιού τα παιδιά συγκεντρώνουν τις βασικές εμπειρίες για την απόκτηση των σχολικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων.

Δύο παραδείγματα: Παίζοντας με άμμο και νερό, τα παιδιά μαζεύουν εμπειρίες σχετικά με τις ποσότητες και τις διαστάσεις. Οι αποκτούμενες γνώσεις τους βοηθούν στην επίλυση μαθηματικών προβλημάτων.

Όταν τα παιδιά παίζουν μπάλα, αυτά μαθαίνουν μεταξύ άλλων, να συντονίσουν τις κινήσεις των ματιών και χεριών – αυτό αποτελεί μια σημαντική βάση για τη διαδικασία μάθησης γραφής και ανάγνωσης.

Ζήστε με το παιδί σας τις ποικίλες πτυχές του παιχνιδιού: να αναλάβει ένα ρόλο, να παίξει με πιόνια, να κατασκευάσει ένα φράγμα, να κάνει σχέδια με πέτρες, χαρτοπαίγνιο και επιτραπέζια παιχνίδια, παιχνίδια με τραγούδια, χορό και ρίμα, κλπ.

«ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΕΙΝΑΙ ΜΑΘΗΣΗ»

Σελίδα 15

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ
ΣΧΟΛΕΙΟ

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

Μορφές ελεύθερου και καθοδηγούμενου παιχνιδιού:

- παιχνίδια ανακάλυψης και αντίληψης
- παιχνίδια σχεδιασμού και μουσικής
- παιχνίδια κατασκευής
- παιχνίδια τοποθέτησης και στρατηγικής
- παιχνίδια επιδεξιότητας και κίνησης
- παιχνίδια μαριονέτων δακτυλίου και χεριού
- παιχνίδια με ρόλους
- παιχνίδια εκτόνωσης και παιχνίδια ξεκούρασης
- γλωσσικά παιχνίδια, ρίματα, αινίγματα, βιβλία με εικόνες
- κοινωνικά παιχνίδια
- επιτραπέζια παιχνίδια, παιχνίδια κανόνων

ΕΤΣΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΑΣ

- Δώστε χρόνο στο παιδί σας να παίξει για να μπορέσει να αναπτυχθεί περαιτέρω και να εμβαθύνει τις εμπειρίες που κάνει στο παιχνίδι
- Αφήστε το να τελειώσει το παιχνίδι, εάν έχει βυθιστεί σε ένα παιχνίδι
- Καθιστάτε δυνατό τις επαφές με άλλα παιδιά. Στο παιχνίδι με άλλα παιδιά, το παιδί σας μπορεί να αποκτήσει και να ασκήσει σημαντικούς τρόπους καλής κοινωνικής συμπεριφοράς
- Υποστηρίζετε το ερευνητικό πνεύμα του παιδιού σας, το παιδί σας χρειάζεται ευκαιρίες για να δοκιμάσει, να αναζητήσει, να βρει, να συλλέξει και να ταξινομήσει

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Οι ικανότητες και δεξιότητες που αποκτήθηκαν στο παιχνίδι αποτελούν τη βάση για

- την μάθηση του πολιτιστικών τεχνικών του δημοτικού (ανάγνωση, γραφή, αριθμητική)
- την ανάπτυξη της διασκέδασης κατά τη μάθηση και της ανεξάρτητης μάθησης
- μια κατάλληλη στάση μάθησης και εργασίας σχετικά με την επιμονή και συγκέντρωση, φροντίδα, ακρίβεια, προθυμία για βοήθεια και λήψη υπόψη
- κοινωνική ικανότητα δράσης (συνεργασία, εξέλιξη και αναγνώριση των κανόνων και πρότυπων)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

«ΤΙ ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ»

«Στην πραγματικότητα, κάθε παιδί χρειάζεται τρία πράγματα», λει ο Νευροβιολόγος Καθ. Δρ. Gerald Huether: «Χρειάζεται καθήκοντα, όπου μπορεί να αναπτυχθεί, χρειάζεται πρότυπα με τα οποία μπορεί να προσανατολίζεται και χρειάζεται κοινότητες όπου αισθάνεται καλά.»

Η οικογένεια είναι η πρώτη κοινότητα στην οποία τα παιδιά μαθαίνουν την ασφάλεια, βρίσκουν πρότυπα και αντιμετωπίζουν τις πρώτες τους προκλήσεις.

Προκειμένου να μεγαλώσουν με τα καθήκοντα, τα παιδιά χρειάζονται πολλές ευκαιρίες, για να μπορέσουν να δοκιμάσουν μόνοι τους, να ενεργήσουν ανεξάρτητα και να μάθουν σε αυτό ότι καταφέρνουν να κάνουν κάτι με τις ενέργειες τους. Να στρώνουν μόνοι τους το τραπέζι, να μπήζουν ένα καρφί ή να ανακαλύπτουν γιατί το κουδούνι του ποδηλάτου σταμάτησε να λειτουργεί, αυτό κάνει τα παιδιά υπερήφανους και ενισχύει την αυτοπεποίθησή τους.

Οι εμπειρίες «Μπορώ να κινήσω κάτι» - «Είμαι άξιος» - «Αντιλαμβάνομαι ως ένα πρόσωπο» δίνουν στα παιδιά αυτοπεποίθηση.

Τα παιδιά που έχουν μια τέτοια θετική στάση, αντιλαμβάνουν τις δυσκολίες ως πρόκληση και αντιμετωπίζουν μεταβάσεις, όπως η έναρξη του σχολείου, ευκολότερα.

Το νηπιαγωγείο δίνει στα παιδιά την ευκαιρία να γνωρίσουν μια μεγαλύτερη κοινότητα, να δημιουργήσουν ποικίλες σχέσεις με τα άλλα παιδιά και ενήλικες και να πιάσουν φιλίες. Στα νηπιαγωγεία βρίσκουν καθημερινά την ευκαιρία να διαπραγματευτούν κανόνες και να επιλύσουν συγκρούσεις. Τα παιδιά μαθαίνουν να εντάσσονται σε μια ομάδα, να επικρατούν, να συνεργάζονται ή να πείθουν τους άλλους για μια ιδέα.

Όλες αυτές οι εμπειρίες, σε σχέση με τον εαυτό σου και σε συμβίωση με άλλους, αποτελούν μια σημαντική βάση για τη ζωή και τη μάθηση στο σχολείο.

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

- Να αναπτύσσει μια εικόνα του εαυτού του
Να γνωρίζει τα δυνατά σημεία του και να τα αποδίδω στην ομάδα, να αναλαμβάνει ευθύνη, να αναπτύσσω ένα συναίσθημα πως επιρρεάζει στους άλλους
- Να βιώνει την κοινότητα
Να νιώθω καλά στην κοινότητα, να βρίσκει την θέση του στην ομάδα, να προσδιορίζει σε ποια ομάδα ανήκει, π. χ. να δημιουργούμε μαζί τη καθημερινή ζωή, παιχνίδια κοινότητας και κοινωνίας, γιορτές και εορτασμός, να δημιουργούμε μαζί, π. χ. να κατασκευάζει παρτέρι, να οργανώνει μια έκθεση, να κάνει μόνος του ένα εικονογραφημένο βιβλίο, ...
- Συνεργασία και πολιτιστική σύγκρουση
Να κάνει συμφωνίες στην ομάδα, να βρίσκουμε λύσεις από κοινού σε καταστάσεις σύγκρουσης, π. χ. παιχνίδια ρόλων, εικονογραφημένα βιβλία, συζητήσεις

ΕΤΣΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- Χαρίζετε αγάπη και εμπιστοσύνη
Αποδεχτείτε το παιδί σας με όλα τα συναισθήματα, τα δυνατά του σημεία και τις αδυναμίες του. Δείξτε του ότι το αγαπάτε, το εμπιστεύεστε και το θεωρείτε ικανό
- Πάρετε χρόνο, ακούσετε
Προγραμματίζετε συγκεκριμένους χρόνους για κοινά παιχνίδια και συζητήσεις, φαγητό μαζί, αποκοίμιση
- Θέστε όρια
Κάνετε σαφείς συμφωνίες με το παιδί και προσέξτε με υπομονή και συνέπεια την τήρησή τους
- Δώστε ελευθερία
Να δοκιμάζει, εξερευνεί ανεξάρτητα και να μπορεί να κάνει λάθη
- Διευθετήσετε συγκρούσεις
Για τη λογομαχία πρέπει να μάθει: Να μπορέσει να πει «Όχι», να εκφράσει συναισθήματα καταλλήλως, να κάνει συμβιβασμούς, ...

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- Προώθηση της προσωπικότητας των παιδιών
Ενίσχυση του αισθήματος αυτοεκτίμησης και ανάπτυξη της κατανόησης των άλλων
- Κοινωνική μάθηση
Μάθηση ο ένας με τον άλλο και ο ένας από τον άλλο, αλληλοβοήθεια και αλληλοϋποστήριξη
- Περαιτέρω ανάπτυξη των τρόπων καλής κοινωνικής συμπεριφοράς, ανάπτυξη και αποδοχή των κανόνων ή κανονιστικού πλαισίου ως προϋπόθεση για το μάθημα
- Μη βίαιη επίλυση και αποφυγή των συγκρούσεων
- Αναγνώριση και εξέταση προκαλήσεων, ευαισθητοποίηση για τους

ρόλους των φύλων, π. χ. ομάδα συζήτησης, εργασία σε ζεύγη ή σε ομάδα, παιδιά ως βοηθοί για παιδιά, αναφορά και προτάσεις κοινωνικών θεμάτων στο μάθημα

Σελίδα 18

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΗΘΙΚΗ, ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

«Ήταν δίκαιη αυτή η απόφαση;», «Ποιος είναι ο Θεός και τον έχει δει κάποιος καμία φορά;» τα παιδιά συζητούν μαζί για θεμελιώδη ερωτήματα της ζωής – στην αναζήτηση των απαντήσεων αυτά χρειάζονται πρότυπα και τη συνοδεία των ενήλικων με το θησαυρό γνώσεων και εμπειριών τους.

Η γνώμη μου μετράει

Για τα παιδιά είναι σημαντικό να γνωρίσουν ότι μπορούν να υποβάλλουν την γνώμη και τις ιδέες τους στην οικογένεια, στο νηπιαγωγείο ή στο σχολείο. Τα παιδιά μαθαίνουν από αυτό να σχηματίσουν μια προσωπική γνώμη που οι άλλοι τη αποδέχονται, καθώς και να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους και τα δικαιώματα των άλλων.

Αυτό που είναι σημαντικό για μένα

Σε κάθε οικογένεια υπάρχουν ορισμένες αξίες, στάσεις και κανόνες που θεωρούνται σημαντικές. Στο νηπιαγωγείο τα παιδιά μπορεί να γνωρίσουν ένα σύστημα αξιών, το οποίο διαφέρει από εκείνο της οικογένειάς του. Κατ'αυτόν τον τρόπο αυτά μαθαίνουν διαφορετικά πρότυπα συμπεριφοράς. Όταν τα παιδιά αισθάνονται αποδεκτοί με το σύστημα αξιών των οικογενειών τους, πετυχαίνουν πιο εύκολα, να συζητήσουν με κριτικό τρόπο για τις αξίες και τους κανόνες άλλων. Έτσι μπορεί να αναπτυχθεί μια ηθική βασική κατανόηση.

Ο καθένας αξίζει πολύ

Τα παιδιά είναι ακριβείς παρατηρητές. Αυτά αντιλαμβάνονται πως συμπεριφέρεσαι στην οικογένεια ή στο νηπιαγωγείο με ανθρώπους που είναι «διαφορετικοί». Στο νηπιαγωγείο δίνεται σημασία σύμφωνα με την περιληπτική παιδαγωγική στο ότι όλα τα παιδιά με τη ποικιλομορφία τους και με τα διάφορα ταλέντα τους πρέπει να βιώσουν ότι είναι μέρος της ομάδας. Σε ένα κλίμα εκτίμησης της ποικιλομορφίας μπορεί να αναπτυχθεί το αίσθημα του μέλους και της ασφάλειας.

Η ποικιλία ως εμπλουτισμός

Τα νηπιαγωγεία ως καθρέφτης της κοινωνίας προσφέρουν πολλές ευκαιρίες στην εξέταση της πολιτιστικής και θρησκευτικής πολυμορφίας. Η διαπολιτισμική και διαθρησκευτική εργασία σκοπεύει να ενθαρρύνει διαδικασίες μάθησης, οι οποίες αναδεικνύουν στα παιδιά διαφορετικούς πολιτισμούς και διαφορετικές θρησκείες, που τους αφήνουν να αποκαλύψουν τις διαφορές τα και κοινά στοιχεία και τους επιτρέπει να αντιμετωπίσουν με κοινωνικότητα και ενδιαφέρον ο ένας τον άλλον.

«ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΚΕΦΤΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ»

Σελίδα 19

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

- Να αναπτύσσει τη ουσιώδη κατανόηση ότι κάθε άνθρωπος αξίζει, να αντιλαμβάνεται την ποικιλία ως εμπλουτισμός (εικονογραφημένα βιβλία, ιστορίες, επιρροές πρότυπων των ενήλικων)
- Να μάθει δημοκρατικές στάσεις και τρόπους συμπεριφοράς (αποφάσεις ομάδας για ψηφοφορία, να υποβάλλει την δική του γνώμη και ιδέες...)
- Να συμμετέχει ενεργά σε αποφάσεις της κοινότητας (να κάνει συμφωνίες από κοινού, να αναλαμβάνει ευθύνες)
- Να βιώνει θρησκευτικές γιορτές, να μαθαίνω θρησκευτικές ιστορίες
- Να αντιμετωπίζει ανοιχτά διαφορετικούς πολιτισμούς (εικονογραφημένα βιβλία, να μαθαίνω τραγούδια σε διαφορετικές γλώσσες, έθιμα, φαγητά, ενδυμασίες άλλων πολιτισμών,...)

ΕΤΣΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- Δώστε στο παιδί σας, σύμφωνα με την ηλικία του την δυνατότητα να λαμβάνει μόνο του αποφάσεις και να συναποφασίζει στην οικογένεια, π. χ. τι και πόσο θέλω να φάω; Τι θα φορέσω; Ποιους φίλους θα καλέσω; Ορίζουμε μαζί έναν προορισμό εκδρομής, ...
- Το να αναλαμβάνει μικρά καθήκοντα και υποχρεώσεις ενισχύει την αυτοπεποίθηση και την αίσθηση υπευθυνότητας του παιδιού σας π. χ. μαζεύω τα πιάτα, ποτίζω τα λουλούδια, τρέφω την γάτα, μαζεύω τα παιχνίδια...
- Ρωτάτε το παιδί σας για τη γνώμη του, π. χ. Τι σου άρεσε ή δεν σου άρεσε; Τι θα μπορούσαμε να κάνουμε διαφορετικά;
- Μιλάτε με το παιδί σας για αυτό που είναι σημαντικό για σας. Εσείς ως γονείς είστε σπουδαία πρότυπα στην ανάπτυξη των κοινωνικών κανόνων και αξιών

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- Περαιτέρω ανάπτυξη των γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων που είναι θεμελιώδεις για τη συμμετοχή στη δημοκρατική κοινωνία και για την ειρηνική συνύπαρξη
- Περαιτέρω ανάπτυξη της ανοχής και αποδοχής, αλλά και της ικανότητας για αιτιολογημένη οριοθέτηση απέναντι σε άλλες αντιλήψεις και τρόπους συμπεριφοράς
- Να βρείτε και να τηρείτε μαζί τους κανόνες παιχνιδιού και εργασίας
- Να διαμορφώνετε μαζί την κοινότητα, να εκτελείτε εργασίες μαζί
- Να τηρείτε τρόπους καλής κοινωνικής συμπεριφοράς (να βοηθά ο ένας τον άλλο, να ακούτε, να λαμβάνετε υπόψη τον άλλον, ...)

- Να συμμετέχετε στην σχολική κοινότητα

Σελίδα 20

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η εκμάθηση μιας γλώσσας και ομιλίας είναι μια σύνθετη διαδικασία, τη οποία τα παιδιά διανύουν με καταπληκτικό ρυθμό. Στα πρώτα έξι έτη της ζωής τα παιδιά αποκτούν ένα λεξιλόγιο μέχρι 24.000 λέξεις, από τα οποία χρησιμοποιούν περίπου 5.000 λέξεις.

Πώς μαθαίνουν τα παιδιά τη γλώσσα;

Στα πρώτα χρόνια της ζωής εσείς ως γονείς και τα αδέρφια είστε τα πιο σημαντικά πρότυπα γλώσσας για τα παιδιά σας. Στο καθημερινό παίξιμο και στην ομιλία ο ένας με τον άλλον σχηματίζονται στον εγκέφαλο δομές και δικτυώσεις που είναι καθοριστικά για την ανάπτυξη της γλώσσας και τη μεταγενέστερη μάθηση στο σχολείο.

Η υποστήριξη της γλώσσας παίρνει ένα κεντρικό ρόλο στο νηπιαγωγείο

Οι εκπαιδευτικοί υποστηρίζουν σκόπιμα τα παιδιά, να διευρύνουν το λεξιλόγιό τους και την ικανότητά τους να εκφραστούν. Για αυτό το νηπιαγωγείο προσφέρει ποικίλες δυνατότητες: Στις συζητήσεις με άλλα παιδιά και ενήλικες, από διηγήσεις, τραγούδια, ιστορίες και ποιήματα, στη διαπραγμάτευση των κανόνων ή συγκρούσεων, στο φαγητό μαζί, στο παιχνίδι και στην κίνηση.

Πολυγλωσσία ως πολύτιμο αγαθό

Όταν τα παιδιά συνειδητοποιούν ότι το ίδιο αντικείμενο μπορεί να ονομάζεται διαφορετικά, τοποθετείται το πρώτο θεμέλιο λίθος για την εκμάθηση μιας δεύτερης γλώσσας. Τα παιδιά ωφελούνται όταν περιβάλλονται από πολυγλωσσία σε μικρή ηλικία.

Για τα παιδιά που μεγαλώνουν με διγλωσσία ή πολυγλωσσία, είναι σημαντικό να μιλήσετε εσείς, ως γονείς, τη γλώσσα όπου το παιδί αισθάνεται πιο άνετα και κατέχει καλύτερα. Με αυτό δημιουργείτε μια σημαντική βάση για την εκμάθηση οποιασδήποτε άλλης γλώσσας, όπως για την εκμάθηση της γερμανικής. Το παιδί σας χρειάζεται καλές γνώσεις της γερμανικής γλώσσας για μια καλή εκπαίδευση, για να πιάσει φίλιες και να αισθάνεται καλά σε ένα κοινωνικό περιβάλλον.

Οι εκπαιδευτικοί και διαπολιτισμικοί συνεργάτες στηρίζουν σκόπιμα τα παιδιά στην εκμάθηση της πρώτης και δεύτερης γλώσσας.

Στο νηπιαγωγείο το παιδί σας μαθαίνει τη γερμανική γλώσσα παίζοντας και συζητώντας με άλλα παιδιά και μέσω στοχευόμενης προώθησης των εκπαιδευτικών.

Μαθαίνω γλώσσες μέσω παιχνιδιού

Η προσέγγιση των ξένων γλωσσών μέσω παιχνιδιού παρέχει μια πολύτιμη βάση για την περαιτέρω απόκτηση των ξένων γλωσσών.

«Η ΓΛΩΣΣΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

Σελίδα 21

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

Πρωώθηση εκμάθησης γλώσσας στην καθημερινή ζωή

- Περιβάλλον που προωθεί την εκμάθηση της γλώσσας (παρέχεται η δυνατότητα πλούσιας παιδικής λογοτεχνίας, κάνετε συζητήσεις, δίνετε αφορμές συζήτησης, παρουσία πολυγλωσσίας)
- Γλωσσική συνοδεία δραστηριοτήτων (ονομάστε αντικείμενα, περιγράφετε πράξεις, συζητάτε εμπειρίες)

Εκπαιδευτικά προγράμματα με αντικείμενο τη γλώσσα

- Ανάγνωση, διήγημα, παρατήρηση εικονογραφημένων βιβλίων (κινώ το ενδιαφέρον για το κείμενο, ερεθίσματα και ερωτήσεις κατά την διάρκεια και μετά την ανάγνωση).
- Συζητήσεις σε μικρές ομάδες
- Επινόω ιστορίες μόνος μου, παρουσιάζω, ζωγραφίζω
- Φιλοσοφικές συζητήσεις με παιδιά
- Προσφορές ξένων γλωσσών μέσω παιχνιδιού

ΕΤΣΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- Πάρτε χρόνο να συζητήσετε με το παιδί σας για εμπειρίες, συναισθήματα, συγκρούσεις, σχέδια, σκέψεις, ...
- Διηγείστε ιστορίες στο παιδί σας, διαβάστε τακτικά σε αυτά (ιστορίες για καληνύχτα)
- Προσθέστε τραγούδια, ποιήματα, παιχνίδια με μαριονέτες δακτύλου ή παιχνίδι ιππασίας στα γόνατα στην καθημερινή ζωή
- Κατεβείτε στο ύψος των ματιών με το παιδί σας, όταν μιλάτε μαζί του
- Ακούστε το, αφήστε το να τελειώσει να μιλήσει.
- Επισκεφτείτε με το παιδί σας μια βιβλιοθήκη ή ένα βιβλιοπωλείο, αφήστε το να επιλέξει μόνο του βιβλία
- Μη διορθώστε το παιδί σας. Αντί αυτού, επαναλάβετε την πρόταση του παιδιού σωστά (π. χ. «Ο μπαμπάς έχει έρχεται» - «Ναι, ο μπαμπάς έχει έρθει»)

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- Ενεργοποιώ και αναπτύσσω περαιτέρω τις γλωσσικές δεξιότητες
- Ομιλία σύμφωνα με την κατάσταση: αναφέρομαι σε καταστάσεις ομιλίας και δοκιμάζω μέσω του παιχνιδιού, π. χ. ζητώ συγνώμη, δίνω πληροφορίες
- Αναπτύσσω περαιτέρω τη χαρά της αφήγησης, γνωστοποίησης και ακρόασης

- Τηρώ τους απλούς κανόνες συζήτησης, εφαρμόζω τα αποκτημένα γλωσσικά μέσα στη συζήτηση
- Δημιουργική προσέγγιση μέσω παιχνιδιού στη γλώσσα

Σελίδα 22

Η πρώτη εμπειρία στο δρόμο για να γράψετε είναι η εμπειρία που αφήνεις ένα ίχνος - το παιδί ανακαλύπτει ότι μπορεί να «δείξει» το δρόμο.

Η γραφή μας δίνει τη δυνατότητα, να καταγράφουμε τη γλώσσα και επομένως να την κάνουμε ορατή για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα. Αυτό το γεγονός συναρπάζει τα παιδιά - που θέλουν να κατανοήσουν τα «σημεία από τον κόσμο των ενηλίκων» και να αφήσουν μόνοι τους «μηνύματα» πίσω.

Η απόκτηση της γλώσσας σε γραπτή μορφή είναι ένα σημαντικό μέρος της γλωσσικής ανάπτυξης και ξεκινά πολύ πιο πριν από την έναρξη σχολείου. Πριν τα παιδιά ανακαλύψουν τα γράμματα ως επαναλαμβανόμενο μέρος της γραφής, τους τραβάνε την προσοχή τα σημεία και τα σύμβολα (π. χ., το σήμα στοπ, τα εταιρικά λογότυπα) και η σημασία τους. Αντιλαμβάνονται ότι η ανάγνωση και η γραφή τελούν σημαντικές λειτουργίες στην κοινωνία μας: Μπορούμε να συνθέσουμε μηνύματα, να γράψουμε λίστες για τα ψώνια, μπορούμε να διαβάσουμε βιβλία, περιοδικά και οδηγίες χρήσεως ή να γράψουμε κάρτες - και τα παιδιά θέλουν επίσης να είναι σε θέση να το κάνουν αυτό.

Για να μάθουν να διαβάσουν και να γράψουν τα παιδιά χρειάζονται μια σειρά ικανοτήτων και δεξιοτήτων:

- Χρήση των εργαλείων ζωγραφικής και γραφής
- Διακρίνω και διαφοροποιώ τις μορφές, τα μεγέθη και τις κατευθύνσεις
- Αντιλαμβάνομαι το γράμμα ως σύμβολο

Στην απόκτηση των εν λόγω δεξιοτήτων παίζουν πάλι σημαντικό ρόλο η επιμονή και συγκεντρωση, ακριβή ακρόαση, αφή και όραση και μια καλή αίσθηση σώματος.

Εάν τα παιδιά εξερευνούν, για παράδειγμα, ένα κεκλιμένο επίπεδο, συγκεντρώνουν σημαντικές εμπειρίες κίνησης που θα τις βοηθήσουν να μάθουν να γράψουν.

Όταν γράφουν το γράμμα «Α» μπορεί να ανατρέξουν σε «εσωτερικές εικόνες», πως βρίσκεται στο γεωμετρικό σύνολο μια «κεκλιμένη γραμμή».

Εάν το παιδί σας δείχνει από μόνο του ενδιαφέρον για τα σημεία, σύμβολα και γράμματα, υποστηρίξετέ το στις εξερευνήσεις του.

Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι αυτό συμβαίνει με έναν τρόπο μέσω παιχνιδιού και ότι τα παιδιά μπορεί να επιλέξουν το δικό τους ρυθμό σε αυτό το «ταξίδι» στον κόσμο των γραμμάτων και λέξεων.

Σελίδα 23

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

- Ευχαρίστηση στην ανάγνωση:
Να κοιτάζει εικονογραφημένα βιβλία και να διαβάζει ιστορίες και να συζητεί για αυτό
- Ικανότητα αφήγησης:
Να διηγείται εμπειρίες, να εκφράζει τις απόψεις του, να επινοεί ιστορίες
- Κατανόηση κειμένων και νοήματος:
Να ζωγραφίζει ιστορίες, να αφηγείται με δικά του λόγια, να παίζει
- Κατανόηση συμβόλων
Προσέγγιση στα σύμβολα και γράμματα μέσω παιχνιδιού
- Συνειδητοποίηση για την φωνητική δομή της γλώσσας:
Να άκουει ήχους, να χειροκροτεί ρυθμούς, να αναγνωρίζει τα ρίματα, να αναπηδάει με τις συλλαβές

ΕΤΣΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- Βάλτε στη διάθεση του παιδιού σας μια πλούσια ποικιλία μολυβιών, πινελιών και χαρτιού
- Το να σηκώσετε ψηλά ή να κρεμάσετε στον τοίχο ζωγραφίες και "προϊόντα γραφής", αποδεικνύει στα παιδιά την εκτίμησή τους
- Εφιστάτε την προσοχή του παιδιού στην οδική σήμανση και σε άλλα σύμβολα
- Κατονομάσετε τα γράμματα με το φθόγγο (π. χ. ΜΑΞ αρχίζει με το γράμμα «Μ» - όχι με «ΜΙ»)
- Παιχνίδια με τη μπάλα, Mikado, αναπήδηση σαν βατραχάκι, σβούρα, πλαστελίνη, μανταλάκια, παιχνίδια παζλ

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- Να αναπτύσσει ένα διαρκές κίνητρο ανάγνωσης
- Να κατανοεί το νόημα ενός κειμένου και να συζητήσει για το περιεχόμενο
- Άσκηση των λεπτών κινητικών δεξιοτήτων: να γράφει γράμματα, αριθμούς και σύμβολα
- Να μάθει τη γραφή ως λογική δραστηριότητα
- Ορθογραφία: Να μάθει όσο καλύτερα γίνεται ένα περιορισμένο λεξιλόγιο
- Παρατήρηση της γλώσσας: να αναπτύσσετε το ενδιαφέρον για την συνειδητή χρήση της γλώσσας, κατανόηση της γλώσσας μέσω ανακάλυψης, σύγκρισης και παρατήρησης ...

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΙΝΗΣΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Τα παιδιά κινούνται ευχαρίστως, ενώ βελτιώνουν τον έλεγχο του σώματος και δυναμώνουν τους μυς και τις αρθρώσεις τους. Αυτό εξυπηρετεί όχι μόνο την υγεία τους, αλλά θέτει επίσης τις βάσεις για την μάθηση με τη στενή έννοια.

Κάθε μέρα φέρνει νέες προκλήσεις: να ανεβαίνουν τις σκάλες, να πηδούν πάνω από λακούβες, να τρέχουν, να παίζουν ανέμελα, μέσω του παιχνιδιού τα παιδιά μπορούν να εξερευνήσουν τον κόσμο.

Κατά τη διάρκεια της ανάπτυξής τους τα παιδιά προσπαθούν να βελτιώσουν όλες αυτές τις κινήσεις και να τις τελειοποιήσουν. Συγχρόνως γίνονται πιο επιδέξια και σβέλατα.

Τα παιδιά χρειάζονται ελευθερία για να ανακαλύψουν και να ζήσουν μέσω των παιχνιδιών τη δημιουργικότητα της κίνησής τους

Οι κινητικές και αισθητικές εμπειρίες επηρεάζουν την ανάπτυξη. Όσο περισσότερο λαμβάνονται υπόψη στα καθήκοντα μάθησης, τόσο περισσότερο σταθερά αποθηκεύεται η γνώση. Στη μάθηση συμμετέχουν πάντα η αντίληψη, η αίσθηση, η σκέψη και η δράση.

Μέσω της κίνησης τα παιδιά μαθαίνουν να μεταχειριστούν τα σώματά τους, να χειριστούν τα υλικά και να τα χρησιμοποιήσουν αντίστοιχα. να χρησιμοποιηθούν αναλόγως. Στα παιχνίδια κίνησης ο ένας με τον άλλον, ο ένας κατά του άλλου και ο ένας για τον άλλο τα παιδιά έχουν επίσης πολύτιμες κοινωνικές εμπειρίες.

Σελίδα 25

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

- Μια ποικιλία δυνατοτήτων κίνησης ευνοεί τη μάθηση με όλες τις αισθήσεις
- Οι προτάσεις κίνησης αποτελούν μια κύρια δραστηριότητα στην καθημερινή ρουτίνα όσο στο εσωτερικό όσο τόσο εξωτερικά, π. χ. παιχνίδια τρεξίματος, παιχνίδια αναπήδησης, επιδεξιότητας και ισορροπίας, να κάνουν κούνια, να κυλήσουν, να γλιστρήσουν ...
- Τα «τοπία κίνησης» στο δωμάτιο και έξω στη φύση δίνουν στα παιδιά την ευκαιρία να δοκιμάσουν, εξασκήσουν και αναπτύξουν μορφές κίνησης

ΕΤΣΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- Χρησιμοποιήστε τις ευκαιρίες για κίνηση στην καθημερινή ζωή, π. χ. να ανεβάσει σκάλες, το δρόμο για το φούρνο ή για το νηπιαγωγείο, ...
- Δώστε στο παιδί σας καθημερινά την ευκαιρία να περάσει χρόνο σε εξωτερικούς χώρους, π. χ. στον κήπο, στην παιδική χαρά, στο πάρκο, στη "χωματερή», στην πισίνα, στα χωράφια και στο δάσος
- Κίνηση σε δωμάτια π. χ. μπάλες αναπήδησης, στρώματα, αιώρες, τραμπολίνο, πολυθρόνες, σχοινιά, μεγάλα κουτιά, κουβέρτες, κλπ. σας προσκαλούν να κινήσετε

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- Να αναπτύσσει την χαρά κίνησης και παιχνιδιού
- Να εφαρμόζει ατομικά ενδιαφέροντα κίνησης στο μάθημα γυμναστικής
- Να δοκιμάζει κοινωνικούς τρόπους συμπεριφοράς στα παιχνίδια κίνησης
- Να αναπτύσσει την επίγνωση του σώματος
- Να ενισχύει μια ποικίλη ικανότητα κίνησης δεξιότητες στην καθημερινή ζωή και στον αθλητισμό
- Να εκφράζεται μέσα από την κίνηση
- Να βελτιώνει τον συντονισμό
- Ερεθίσματα για μια συνειδητή συμπεριφορά υγείας

Σελίδα 26

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ

Δημιουργικότητα σημαίνει να αμφισβητείς τα συνηθισμένα πρότυπα σκέψης και δράσης και να αναζητήσεις νέες λύσεις. Αυτή η ικανότητα είναι επίσης πολύ χρήσιμη και αργότερα στη καθημερινή ζωή, στο σχολείο και στην επίλυση των προβλημάτων.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΝΘΑΡΡΥΝΘΕΙ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ;

Αναγνωρίστε δημιουργικές στιγμές

Κάθε παιδί είναι δημιουργικό – με το πολύ ειδικό τρόπο του. Ανακαλύψτε την «δημιουργική πλευρά» του παιδιού σας.

Δώστε μια ευκαιρία

Αν στα παιδιά παρέχονται τα υλικά και ερεθίσματα, αυτό ξυπνά την περιέργειά τους. Αρχίστε να δοκιμάζετε, να πειραματίζεστε και να δημιουργείτε καινούρια πράγματα. Για αυτό φτάνουν συχνά μερικά κουτιά, κόλλα ή δοχεία, που μπορεί να μετατραπεί για παράδειγμα σε ένα μουσικό όργανο.

Αφήστε το να κάνει ό,τι θέλει

«Δεν γίνεται ομελέτα χωρίς να σπάσεις αυγά» - και αυτό με την κυριολεκτική έννοια. Τα παιδιά χρειάζονται χρόνο και μερικές φορές «ακαταστασία», έτσι ώστε να μπορέσει να δημιουργηθεί κάτι.

Απλά να είστε εκεί

Η μεγάλη τέχνη για τους ενήλικες είναι να είναι εκεί το παιδί, χωρίς να διαταράσσετε τις δημιουργικές διαδικασίες. Δώστέ του μόνο όσο βοήθεια χρειάζεται και μην ανακατεύετε με τις δικές τους ιδέες για το τι είναι «ωραίο» και «σωστό». Μόνο έτσι το παιδί μπορεί να ακολουθήσει το δρόμο του.

Αποφύγετε τις διορθώσεις

Με την κριτική τα παιδιά χάνουν την αίσθησή για την αυτοεκτίμηση της ικανότητάς τους και συχνά έτσι και τη χαρά να συνεχίσουν να δημιουργούν.

Εκτιμήσετε αυτό που δημιουργήθηκε

Να αφήσετε ένα κτίσμα, να βρείτε ένα ωραίο μέρος για μια ζωγραφιά και να κρατήσετε τα έργα των παιδιών μεταδίδει στα παιδιά ότι έχουν δημιουργήσει κάτι με αξία, για το οποίο μπορούν να είναι υπερήφανοι.

Εμπειρίες τέχνης

Η απασχόληση με την τέχνη και τους καλλιτέχνες μπορεί να οξύνει τις αισθήσεις των παιδιών, να διεγείρει τη φαντασία τους και να τους εμπνεύσει να δημιουργήσουν δικά τους έργα.

«ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ»

Σελίδα 27

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

- Εικαστική και γλυπτική δημιουργία (σκισάρισμα, ζωγραφική, δουλεύω με πηλό, ξύλο, άμμο, χαρτόνι, ύφασμα, μαλλί, φυσικά υλικά, ...)
- Μουσικές – ρυθμικές προτάσεις (τραγούδι, απασχόληση με μουσικά όργανα, πειράματα ήχους)
- Χορός, δημιουργική κίνηση
- Παιχνίδι ρόλων, θεατρικό παιχνίδι (τομείς παιχνιδιού ρόλων, μεταμφίεση, θέατρο σκιών, μαριονέτες χεριού, παίζω δικές μου ιστορίες...)
- Δημιουργική χρήση της γλώσσας (επινοώ ιστορίες, ποιήματα)
- Συζητήσεις για έργα τέχνης, καλλιτέχνες, πολιτιστικά αγαθά του ίδιου πολιτισμού και των άλλων πολιτισμών

ΕΤΣΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- Να δημιουργήσετε σφαίρες όπου το παιδί μπορεί να αφήσει ελεύθερη τη δημιουργικότητα (βάση για την εργασία στο τραπέζι ή το πάτωμα, «πάγκος εργασίας», χώρος για να κινείται, το να μπορεί να είναι «θορυβώδες», το να μπορεί να λερωθεί)
- Βάλτε στη διάθεσή του υλικά (παλιά κουτιά, ρολά, υφάσματα, κορδόνια, καταλόγους, πάστα, κόλλα, ταινία, χρώματα, μολύβια, πινέλα, πλαστελίνη, ψαλίδι, υλικά για κατασκευή, πέτρες, κάστανα, ...)
- Εκτιμήστε δημιουργικές ιδέες, λύσεις και προϊόντα, όπως πρωτότυπες δημιουργίες με τις λέξεις ή διάφορες τούμπες...
- Επισκεφτείτε θεατρικές, μουσικές και χορευτικές παραστάσεις

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- Να λύνουν ανεξάρτητα και δημιουργικά εργασίες σχεδιασμού
- Να συλλέγουν εμπειρίες με τα υλικά και εργαλεία
- Να αποκτούν απλές δεξιότητες (χειρωνακτική επιδεξιότητα κτλ.)
- Δημιουργική χρήση της κίνησης
- Να τραγουδούν, να παίζουν μουσική, συνειδητή ακρόαση, κίνηση με τη μουσική και δημιουργικός μουσικός σχεδιασμός
- Δημιουργική χρήση της γλώσσας (παιχνίδια με φθόγγους και λέξεις, χειροτεχνίες με ομοιοκαταληξίες, να επινοούν ονόματα, όρους, ιστορίες)

Σελίδα 28

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

«Γιατί πετάει ένα αεροπλάνο; Γιατί υπάρχει ένα ουράνιο τόξο και γιατί αναρωτιέμαι πραγματικά τόσο πολύ;» θέλει να μάθει η Νίνα πέντε ετών από την μητέρα της.

Τα παιδιά είναι περίεργα, είναι καλοί παρατηρητές και θέλουν να καταλάβουν γιατί κάτι είναι έτσι. Από αυτή την άποψη είναι γεννημένοι ερευνητές.

Μέσω της παρατήρησης και πειραματισμού, τα παιδιά γνωρίζουν κανονικότητες του περιβάλλοντος και της τεχνολογίας. Αυτά κάνουν υποθέσεις, ανακαλύπτουν σχέσεις και σχεδιάζουν καινούργια πράγματα. Εάν τα παιδιά φτάνουν τα όριά τους, κάνουν ερωτήσεις σε εμάς τους ενήλικες και μας προκαλούν συχνά με αυτό.

Είναι σημαντικό να πάρουν μια απάντηση τα παιδιά, αλλά όμως πιο σημαντικό είναι να τους δοθεί η ευκαιρία να ανακαλύψουν οι ίδιοι τις απαντήσεις. Οι απαντήσεις που τους βρίσκουν οι ίδιοι μένουν συχνά στη μνήμη για όλη τη ζωή – ξυπνάει το πνεύμα της έρευνας για να κάνουν περαιτέρω ερωτήσεις.

Με τις εμπειρίες και συζητήσεις για περιβαλλοντικές και φυσικές διαδικασίες το παιδί δεν αποκτά μόνο οι πρώτες επιστημονικές γνώσεις, αλλά αναπτύσσει επίσης μια οικολογική αίσθηση ευθύνης. Το παιδί γνωρίζει ότι η φύση και το περιβάλλον χρήζουν προστασίας και ο καθένας μπορεί να παρέχει την συμβουλή του για να τα διατηρήσει.

Η ανάλυση της λειτουργίας και των αρχών απλών τεχνικών συσκευών υποστηρίζει τα παιδιά να αναπτύξουν τεχνικό ενδιαφέρον και να προσανατολιστούν καλύτερα σε έναν κόσμο που κυριαρχείται από την τεχνολογία και την ηλεκτρονική.

«ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΞΕΡΕΥΝΟΥΝ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥΣ»

Σελίδα 29

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

- Ακριβής παρατήρηση και αντίληψη (ο κόσμος των ζώων και των φυτών, ο καιρός, ο ήλιος και η σελήνη, η λειτουργία των συσκευών, ...)
- Πρώτη γνώσεις σχετικά με τη βιολογικές, χημικές και φυσικές κανονικότητες και ιδιότητες μέσω πειραματισμού με αέρα, νερό, φως και σκιές, χρώματα, ήχους, μαγνήτες, ...
- Γλωσσική ικανότητα έκφρασης, π. χ. να κάνουν ερωτήσεις, να ξέρουν τεχνικούς όρους, να μάθουν να περιγράφουν γεγονότα, να διατυπώσουν διαπιστώσεις
- Υπεύθυνη συμβίωση με τη φύση και το περιβάλλον
- Τεχνικές συσκευές: να μάθουν την λειτουργία, το όφελος και τους κίνδυνους της χρήσης

ΕΤΣΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- Περάστε με το παιδί σας χρόνο στη φύση, κάθε εποχή και διαφορετικές καιρικές συνθήκες προσφέρουν διαφορετικές ευκαιρίες ανακάλυψης
- Να είστε μαζί προσεκτικοί (Τι έχει αλλάξει; Τι ακούμε, μυρίζουμε, βλέπουμε;)
- Υποστηρίξετε το παιδί σας στις εξερευνήσεις του, π. χ. «Πώς λέγεται το λουλούδι;» ή «Γιατί βγαίνουν οι γαιοσκώληκες στην επιφάνεια μετά τη βροχή;»
- Παρατηρήσετε φυσικά και περιβαλλοντικά φαινόμενα, κατασκευάστε μόνοι σας ένα παρτέρι λουλουδιών ή λαχανικών, λιώστε πάγο, παγώστε νερό,...
- Συμβουλή: Πάρετε μαζί σας δοχεία για συλλογή (Μεγεθυντικό φακό τσάντα, κουτιά από φιλμ)

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- Να συμπεριφέρεται δημιουργικά στην ανακάλυψη, την εξερεύνηση, στον πειραματισμό και στην κατασκευή και να έχει ευχαρίστηση από αυτό
- Να μπορέσει να αντιλαμβάνεται, να εξηγεί και να ερμηνεύει όλο και περισσότερο γεγονότα της φύσης και του περιβάλλοντος
- Να αναπτύσσει περαιτέρω υπεύθυνη συμπεριφορά έναντι του περιβάλλοντος
- Να εκφράζει περιβαλλοντικές εντυπώσεις και εμπειρίες
- Να αποκτά βασικές αντιλήψεις στους τομείς κατασκευής, διαμονής, τεχνικής και προετοιμασίας προϊόντων από την απασχόληση με υλικά και εργαλεία

Σελίδα 30

2 πίσω - 3 μπροστά. Τα παιδιά χρειάζονται συγκεκριμένες εμπειρίες για να μπορέσουν να καταλάβουν μαθηματικές ασκήσεις, όπως πράξεις πρόσθεσης και αφαίρεσης.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Τα παιδιά συναντούν στην καθημερινή τους ζωή πολλές μαθηματικές ερωτήσεις και καταστάσεις:

«Πώς μπορούμε να μοιράσουμε σωστά;», «Ποιος έχει κτίσει το υψηλότερο πύργο;», «Θα κοιμηθώ ακόμη 5 φορές, και μετά είναι τα γενέθλιά μου.», «Σε μια ώρα θα με πάρουν.»

Τα παιδιά σε τέτοιες καταστάσεις αναζητούν για νόμους, κανονισμούς και σχέσεις και αποκαλύπτουν μαθηματικούς νόμους.

Η μαθηματική σκέψη βοηθά τα παιδιά να τακτοποιήσουν τον κόσμο και να προσανατολιστούν σε αυτό:

Το ρολόι δείχνει όταν περνάει μια ώρα. Μπορεί να μετρηθεί εάν όλοι έχουν πάρει ίδιο αριθμό μπίλιων.

Τα παιδιά μαθαίνουν μαθηματικά μέσω συγκεκριμένων εμπειριών, παρατηρήσεων και ερωτήσεων που συναντούν στον καθημερινή κόσμο. Από αυτές τις συγκεκριμένες εμπειρίες, αναπτύσσουν τη δυνατότητα να μάθουν τα αφηρημένα, όπως τους αριθμούς και τα γεωμετρικά σχήματα.

ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΟΜΑΙ αριθμούς και ποσότητες:

4 x ανακάλυψε ένα όστρακο σαλιγκαριού

4 x τα σήκωσε;

4 x κράτησε όστρακα σαλιγκαριού στο χέρι

Στο νηπιαγωγείο οι εκπαιδευτές αναφέρονται σε πολλές μαθηματικές καταστάσεις μάθησης σε καταστάσεις της καθημερινής ζωής και παιχνιδιού. Αυτοί δίνουν στα παιδιά πληροφορίες, ερεθίσματα και βοήθεια και δημιουργούν συγκεκριμένες μαθηματικές προτάσεις εκπαίδευσης.

Στην καθημερινή οικογενειακή ζωή, θα βρουν επίσης καταστάσεις που προσκαλούν για μέτρηση, ζύγιση, σύγκριση, ταξινόμηση και καταμέτρηση.

Πάρτε το χρόνο σας, για να είστε παρόντες σε αυτές τις «μαθηματικές» ερευνήσεις, να είστε διαθέσιμοι για την απάντηση ερωτήσεων και πιθανές βοήθειες.

Ίσως το παιδί σας απασχολείται τώρα με ερωτήσεις εάν μια σαρανταποδαρούσα έχει πραγματικά χίλια πόδια ή αν οι δύο χαρτονομίσματα των 5 ευρώ και ένα χαρτονόμισμα των 10 ευρώ έχουν την ίδια αξία.

Σελίδα 31

ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

- Ποσότητες: παιχνίδια σκαλίσματος και χυσίματος, ζύγιση και μέτρηση στο μαγείρεμα, στο μπακάλικο
- Χώρος και σχήμα: να ζωγραφίσει «κινούμενα τοπία», υλικό κατασκευής, «χάρτη Θησαυρού»
- Χρόνος: να μετρήσει το χρόνο με την κλεψύδρα, ξυπνητήρι, πικτογραφία για το ημερήσιο πρόγραμμα
- Πρότυπα και σειρές: Να ανακαλύψει πρότυπα στη φύση, να μπει σε αλυσίδα, να ορίσει πρότυπα ...
- Ταξινόμηση, κατηγοριοποίηση: κουτιά ταξινόμησης, καθκόντα κατηγοριοποίησης, π.χ., είναι όλα τα κατοικίδια στον ίδιο περιφραγμένο χώρο
- Αριθμοί και ψηφία: «Αναπήδημα» με αριθμούς, να αισθάνονται τα ψηφία, μέτρηση με ράβδο ιντσών και ταινίες μέτρησης ...

ΕΤΣΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- Βοηθήστε στην κουζίνα (ζυγίσετε, μετρήστε αυγά), σε χειρονακτικές εργασίες (με μεζούρα, με υδατική ζυγαριά)
- Να οδηγείτε σκούτερ και ποδήλατο, να σκαρφαλώνετε, να κάνετε κούνια...
- Εργασίες αναζήτησης: «Η κόλλα είναι στο δεύτερο συρτάρι από κάτω»...

- Κτίσιμο με οικοδομικούς λίθους, σιδηροδρομικές γραμμές,
- Να διαβάσετε μαζί το χρόνο, να κοιτάζετε το ημερολόγιο, ...
- Να οργανώνετε παιχνίδια, να μαζεύετε τα μαχαιροπήρουνα...
- Να κάνετε συλλογές
- Επιτραπέζια παιχνίδια με ζάρια, καταμέτρηση πιάτων, πράγματα για να παίξετε, κεριά γενεθλίων, ...
- Ανακαλύψτε αριθμούς και ψηφία, π. χ. αριθμός του σπιτιού, κάρτα γενεθλίων, ετικέτες τιμής, έναρξη μιας αντίστροφη μέτρησης

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- Να μάθετε την πρακτική χρησιμότητα των μαθηματικών
- Να μπορέσετε να καταλάβετε και να κατανοήσετε το περιβάλλον
- Να αναγνωρίσετε σχέσεις και να δημιουργείτε δομές σύμφωνα με τους κανόνες
- Να αναπτύσσετε την κριτική σκέψη και ανάλυση προβλημάτων
- Να αυξήσετε τις δημιουργικές ικανότητες μέσω παιχνιδιών, διερεύνησης, αναζήτησης και επικοινωνητικότητας
- Να διεισδύσετε σε θέματα του περιβάλλοντος με τη βοήθεια αριθμών, διαστάσεων και ενεργειών
- Να αναπτύξουν τη λογική σκέψη και τη συμπεριφορά επίλυσης προβλημάτων

Σελίδα 32

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

Το νηπιαγωγείο του παιδιού σας είναι για σας ως γονείς, το πρώτο σημείο επαφής και ενημέρωσης. Οι εκπαιδευτικοί της ομάδας και η διεύθυνση του νηπιαγωγείου είναι με ευχαρίστηση στην διάθεση σας.

Για περαιτέρω ερωτήσεις ή αιτήσεις παρακαλούμε επικοινωνήστε με τον αρμόδιο επιθεωρητή του νηπιαγωγείου για το δήμο σας:

Διευθύνσεις τηλέφωνα του δήμου

AMSTETTEN 3300 Amstetten, Preinsbacherstraße 11 07472/9025 DW 10530
 BADEN 2500 Baden, Schwartzstraße 50 02252/9025 DW 11610
 STADTGEMEINDE TRAIKIRCHEN 2460 Bruck/Leitha, Fischamender Straße 10 02162/9025 DW 11207
 BRUCK/LEITHA 2460 Bruck/Leitha, Fischamender Straße 10 02162/9025 DW 11207
 GÄNSERNDORF 2230 Gänserndorf, Schönkirchner Straße 1 02282/9025 DW 10226
 GMÜND 3910 Zwettl, Am Statzenberg 1 02822/9025 DW 11438
 HOLLABRUNN 3580 Horn, Frauenhofner Straße 2 02982/9025 DW 11317
 HORN 3580 Horn, Frauenhofner Straße 2 02982/9025 DW 11317
 KORNEUBURG 2100 Korneuburg, Bankmannring 5 02262/9025 DW 11217
 KREMS-LAND, KREMS-STADT 3500 Krems, Drinkweldergasse 15 02732/9025 DW 11381
 LILIENTELD 3270 Scheibbs, Rathausplatz 5 07482/9025 DW 11246
 MELK 3390 Melk, Abt Karl-Straße 23 02752/9025 DW 11405
 MISTELBACH 2130 Mistelbach, Hauptplatz 4/5 02572/9025 DW 11245
 MÖDLING 2340 Mödling, Bahnstraße 2 02236/9025 DW 11495

NEUNKIRCHEN 2620 Neunkirchen, Peischinger Straße 17 02635/9025 DW 10310
SCHEIBBS 3270 Scheibbs, Rathausplatz 5 07482/9025 DW 11246
ST. PÖLTEN-LAND 3109 St. Pölten, Am Bischofteich 1 02742/9025 DW 37840
ST. PÖLTEN-STADT 3500 Krems, Drinkweldergasse 15 02732/9025 DW 11381
TULLN 3430 Tulln, Hauptplatz 33 02262/9025 DW 11299
WAIDHOFEN/YBBS 3270 Scheibbs, Rathausplatz 5 07482/9025 DW 11246
WAIDHOFEN/THAYA 3910 Zwettl, Am Statzenberg 1 02822/9025 DW 11438
WR. NEUSTADT-STADT, WR. NEUSTADT-LAND 2700 Wr. Neustadt, Ungargasse 33 02622/9025 DW 11307
WIEN-UMGEBUNG 3400 Klosterneuburg, Leopoldstraße 21 02243/9025 DW 10309
ZWETTTL 3910 Zwettl, Am Statzenberg 1 02822/9025 DW 11438

Υπηρεσία της Κυβέρνησης του Κρατιδίου της Κάτω Αυστρίας, Τμήμα Νηπιαγωγείων, Wiener Straße 54,
Stiege B, Tor zum Landhaus, 3109 St. Pölten,
Τηλ.: 02742/9005-13237, Φαξ: 02742/9005-13595, E-Mail: post.k5@noel.gv.at,
<http://www.noel.gv.at/Kindergaerten>

Σελίδα 33

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Για ερωτήσεις ή ανησυχίες σχετικά με την είσοδο του παιδιού σας στο σχολείο, επικοινωνήστε με την αρμόδια διεύθυνση του σχολείου του αρμοδίου σχολείου της περιοχής.

Για περισσότερες πληροφορίες και αιτήσεις μπορείτε να επικοινωνήσετε με τους αρμόδιους επιθεωρητές σχολείου για το δήμο:

Διευθύνσεις τηλεφώνων του δήμου

AMSTETTEN I 3300 Amstetten, Preinsbacherstraße 11 07472/9025 DW 21841, 21840, 21842
AMSTETTEN II 3300 Amstetten, Preinsbacherstraße 11 07472/9025 DW 21841, 21840, 21842
BADEN 2500 Baden, Schwartzstraße 50 50 02252/9025 DW 22 842, 22 843, 22 844
BRUCK/LEITHA 2460 Bruck/Leitha, Fischamender Straße 10 02162/9025 DW 23 841, 23 842
GÄNSERNDORF 2230 Gänserndorf, Schönkirchner Straße 1 02282/46 40 DW 11
GMÜND 3950 Gmünd, Schremser Straße 8 02852/9025 DW 25 841, 25 842
HOLLABRUNN 2020 Hollabrunn, Mühlgasse 24 02952/9025 DW 27841
HORN 3580 Horn, Frauenhofner Straße 2 02982/9025 DW 28 841, 28 842
KORNEUBURG 2100 Korneuburg, Bankmannring 5 02262/9025 DW 29 841, 29 842
KREMS-LAND 3500 Krems/Donau, Drinkweldergasse 15 02732/76681 DW 30842, 02732/76681 DW 30843
KREMS-STADT 3500 Krems/Donau, Drinkweldergasse 15 02732/9025 DW 30851, 08132/76681 DW 841
LILIENTHAL 3180 Lilienfeld, Am Anger 2 02762/9025 DW 31 841, 31 842
MELK 3390 Melk, Abt Karl-Straße 23 02752/9025 DW 32 842, 32 843
MISTELBACH 2130 Mistelbach, Hauptplatz 4/5 02572/9025 DW 33 841, 33 842
MÖDLING 2340 Mödling, Bahnstraße 2 02236/9025 DW 34 842, 34 843
NEUNKIRCHEN 2620 Neunkirchen, Peischinger Straße 17 02635/9025 DW 35 842, 35 843, 35 844, 35 845
SCHEIBBS 3270 Scheibbs, Rathausplatz 5 07482/9025 DW 38 841, 38 842
ST. PÖLTEN-LAND 3109 St. Pölten, Am Bischofteich 1 02742/9005 DW 18 851, 18 852, 18 853
ST. PÖLTEN-STADT 3100 St. Pölten, Roßmarkt 6 02742/333 DW 26 71, 26 72
TULLN 3430 Tulln, Hauptplatz 33 02272/9025 DW 39 841, 39 842
WAIDHOFEN/THAYA 3830 Waidhofen/Thaya, Aignerstraße 1 02842/9025 DW 40 841, 40 842
WAIDHOFEN/YBBS 3340 Waidhofen/Ybbs, Unterer Stadtplatz 22 07442/511 DW 207
WIENER NEUSTADT-LAND 2700 Wr. Neustadt, Ungargasse 33 02622/9025 DW 41 841, 41 842
WIENER NEUSTADT-STADT 2700 Wr. Neustadt, Burgplatz 1 0676/88 373 DW 23 52, 2353
WIEN-UMGEBUNG 3400 Klosterneuburg, Leopoldstraße 21 21 02243/9025 DW 26 841, 26 842
ZWETTTL 3910 Zwettl, Am Statzenberg 1 02822/9025 DW 42 841, 42 842

Διοίκηση Σχολείου για το Κρατίδιο της Κάτω Αυστρίας, Rennbahnstraße 29, 3109 St. Pölten, Τηλ.:
02742/280-0, Φαξ: 02742/280-1111, E-Mail: office@lslr-noe.gv.at, <http://www.lslr-noe.gv.at>

Σελίδα 34

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Bildungsplan für Kindergärten in Niederösterreich

www.noee.gv.at/Kindergarten

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τα νηπιαγωγεία στην Κάτω Αυστρία

Lehrplan der Volksschule

BGBI. Nr. 134/1963 in der derzeit geltenden Fassung

<http://www.bmukk.gv.at/schulen>, Rubrik: Unterricht und Schulen, Lehrpläne

Διδακτικό Πρόγραμμα για τα δημόσια σχολεία

Εφημερίδα Ομοσπονδιακής Νομοθεσίας Αριθ. 134/1963 στην τρέχουσα έκδοση

<http://www.bmukk.gv.at/schulen>, Στήλη: Μάθημα και σχολεία, διδακτικά προγράμματα

Bildungsstandards

www.bifie.at/bildungsstandards

Εκπαιδευτικά πρότυπα

www.bifie.at/bildungsstandards

NÖ Kindergartengesetz 2006

LGBl. 5060 in der derzeit geltenden Fassung

www.noee.gv.at/Bildung/Kindergaerten-Schulen/Kindergaerten Rubrik: Kindergartenrecht in NÖ

Νόμος περί νηπιαγωγείων για την Κάτω Αυστρία 2006

Εφημερίδα Νομοθεσίας Κρατιδίου 5060 στην τρέχουσα έκδοση

www.noee.gv.at / εκπαίδευση / νηπιαγωγεία-σχολεία / νηπιαγωγεία στήλη: Δίκαιο νηπιαγωγείου στην Κάτω Αυστρία

Bundesgesetz über die Schulpflicht

(Schulpflichtgesetz 1985), BGBI. Nr. 76/1985 in der derzeit geltenden Fassung

Ομοσπονδιακός νόμος για την υποχρεωτική εκπαίδευση

(Νόμος περί Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης 1985), Εφημερίδα Ομοσπονδιακής Νομοθεσίας αριθ. 76/1985 στην

τρέχουσα έκδοση

Bründel, Heidrun (2005). Wie werden Kinder schulfähig. Was der Kindergarten leisten muss. Freiburg: Herder.

Bründel, Heidrun (2005). Πώς γίνονται έτοιμα για το σχολείο τα παιδιά. Τι πρέπει να κάνει το νηπιαγωγείο. Freiburg: Herder.

Fachstelle für Suchtvorbeugung, Koordination und Beratung (2008). Acht Sachen die Erziehung stark machen. St. Pölten

Εξειδικευμένη Υπηρεσία για πρόληψη εθισμού, συντονισμού και συμβουλής (2008). Οκτώ πράγματα που κάνουν δυνατή την εκπαίδευση. St. Pölten

Fthenakis, Wassilios E., Schmitt, Annette, Eitel, Andreas, Gerlach, Franz & Daut, Marike (2009). Natur-Wissen schaffen. Band 2-6. Troisdorf: Bildungsverlag EINS.

Φθενάκης, Βασίλειος Ε. Schmitt, Annette, Eitel, Andreas, Gerlach, Franz & Daut, Marike (2009). Αποκτώ φυσικές γνώσης. Τόμος 2-6. Troisdorf: Εκπαιδευτικές Εκδόσεις EINS.

Griebel, Wilfried & Niesel, Renate (2004). Transitionen. Fähigkeit von Kindern in Tageseinrichtungen fördern, Veränderungen erfolgreich zu bewältigen. Weinheim: Beltz.

Griebel, Wilfried & Niesel, Renate (2004). Μεταβάσεις. Υποστήριξη των ικανοτήτων των παιδιών σε ιδρύματα φροντίδας, επιτυχή αντιμετώπιση των αλλαγών. Weinheim: Beltz.

Hartmann, Waltraut, Hajszan, Michaela, Pfohl-Chalaupek, Martina, Stoll, Martina & Hartel, Birgit (2009). Sprache, Kommunikation und Literacy im Kindergarten. Wien: hpt Verlag.

Hartmann, Waltraud, Hajszan, Michaela, Pfohl-Chalaupek, Martina, Stoll, Martina & Hartel, Birgit (2009). Γλώσσα, επικοινωνία και γνώσεις ανάγνωσης και γραφής στο νηπιαγωγείο. Βιέννη: Έκδοση hpt.

Hoenisch, Nancy (2004). Mathe-Kings. Junge Kinder fassen Mathematik an. Berlin: Verlag das netz.

Hoenisch, Nancy (2004). Mathe-Kings. Τα μικρά παιδιά κατανοούν τα μαθηματικά. Βερολίνο: Έκδοση das netz.

Hüther, Gerald, Interview in, Kahl, Reinhard (2007). „Kinder!“ Dokumentarfilm. Archiv der Zukunft.

Hüther, Gerald, Interview in, Kahl, Reinhard (2007). «Παιδιά» ντοκιμαντέρ. Αρχεία του μέλλοντος.

Krenz, Armin (2005). Was Kinder brauchen. Aktive Entwicklungsbegleitung im Kindergarten. (5. Auflage). Weinheim: Beltz.

Krenz, Armin (2005). Τι χρειάζονται τα παιδιά. Ενεργή υποστήριξη της ανάπτυξης στο νηπιαγωγείο. (5η έκδοση). Weinheim: Beltz.

Wustmann, Corina (2004). Resilienz. Widerstandsfähigkeit von Kindern in Tageseinrichtungen fördern. Weinheim: Beltz.

Wustmann, Corina (2004). Ανάπτυξη ανοχής ανθεκτικότητας των παιδιών σε κέντρα φροντίδας. Weinheim: Beltz.

Zimmer, Renate (2004). Handbuch der Bewegungserziehung (13. Auflage). Freiburg: Herder.
Zimmer, Renate (2004). Εγχειρίδιο της Φυσικής Αγωγής (13η έκδοση). Φράιμπουργκ: Herder.

Σελίδα 35

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ:

Sprich mit mir und hör mir zu! 12 Anregungen, wie wir unsere Kinder beim Sprechenlernen unterstützen können. Eine Broschüre für Eltern. Projektstelle für Zuwanderung und Integration, Dornbirn (2009)

Download: www.okay-line.at

Μίλησέ μαζί μου και άκουσέ με! 12 προτάσεις για το πώς μπορούμε να στηρίξουμε τα παιδιά μας να μάθουν να μιλούν.

Ένα φυλλάδιο για τους γονείς. Γραφείο Προγραμμάτων για Μετανάστευση και Ένταξη, Dornbirn (2009)

Λήψη: www.okay-line.at

Ein Leitfaden für Eltern in mehreren Sprachen:

Treffpunkt Schule. Diese DVD informiert über die wesentlichen Merkmale des österreichischen Schulsystems.

Download: www.daz.schule.at, Bestellung: office@amedia.co.at

Ένας οδηγός για τους γονείς σε διάφορες γλώσσες:

Τόπος συνάντησης σχολείο. Αυτό το DVD παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα βασικά χαρακτηριστικά του αυστριακού εκπαιδευτικού συστήματος.

Λήψη: www.daz.schule.at, Παραγγελία: office@amedia.co.at

Information über alle Entwicklungsphasen ihres Kindes. Elternbriefe, Tipps für Eltern auf CD-Rom.

Bundesministerium für Wirtschaft, Familie und Jugend

Bestellung: www.bmwfj.gv.at/publikationen, www.eltern-bildung.at

Πληροφορίες για όλες τις φάσεις της ανάπτυξης του παιδιού τους. Επιστολές γονέων, συμβουλές για γονείς σε CD-Rom.

Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας, Οικογένειας και Νεολαίας

Παραγγελία: www.bmwfj.gv.at / δημοσιεύσεις, www.eltern-bildung.at

Bilderbuch für Kinder zum Thema Schulbeginn.

Jörg, Sabine (1993). Der Ernst des Lebens. Thienemann Verlag

ISBN-10: 3522431553

Εικονογραφημένο βιβλίο για παιδιά με θέμα την έναρξη του σχολείου.

Jörg, Sabine (1993). Η σοβαρή πλευρά της ζωής. Εκδόσεις Thienemann

ISBN-10: 3522431553

Impressum:

Herausgeber und Medieninhaber: Land Niederösterreich vertreten durch das Amt der NÖ Landesregierung, Abteilung

Kindergärten, Wienerstrasse 54, Tor zum Landhaus, 3109 St. Pölten; Fachliche Koordination: Dr. ⁱⁿ Renate Steger,

Mag.^a Ingrid Heihs; Fachliche Bearbeitung: Amt der NÖ Landesregierung, Abteilung Kindergärten: Eva Stundner in

Zusammenarbeit mit Mag.^a Christa Kirchner, Erna Kowarsch, Elisabeth Luhn, Christa Schrammel, Dr. ⁱⁿ Renate Steger,

Gerda Timal, Landesschulrat für Niederösterreich: VD Dipl. Päd. Birgit Dosso, Mag. Ingrid Heihs; Fotos: NÖ

Landeskindergärten, NÖ Volksschulen, Lois Lammerhuber, Fotofreundin - Fotolia.com, oriori - Fotolia.com,

zest_marina - Fotolia.com; Zeichnungen: NÖ Volksschulen; Grafik: Helmut Kindlinger; Druck: Gradwohl Ges. m. b. H.

Στοιχεία έκδοσης:

Ιδιοκτήτης και εκδότης: κρατίδιο της Κάτω Αυστρίας εκπροσωπούμενο από το Γραφείο της κυβερνήσεως του

κρατιδίου της Κάτω Αυστρίας, Τμήμα νηπιαγωγείων, Wienerstrasse 54, Tor zum Landhaus, 3109 St. Pölten, Ειδικός

Συντονισμού: Dr. ⁱⁿ Renate Steger, Mag.^a Ingrid Heihs Ειδική εξέταση Γραφείο της κυβερνήσεως του κρατιδίου της

Κάτω Αυστρίας, Τμήμα νηπιαγωγείων: Eva Stundner σε συνεργασία με Mag.^a Christa Kirchner, Erna Kowarsch,

Elisabeth Luhn, Christa Schrammel, Dr. ⁱⁿ Renate Steger, Gerda Timal, Διοικητικό Συμβούλιο Παιδείας της Κάτω

Αυστρίας: VD Dipl. Päd. Birgit Dosso, Mag. Ingrid Heihs, Φωτογραφίες: Νηπιαγωγεία του κρατιδίου της Κάτω

Αυστρίας, Δημοτικά σχολεία του κρατιδίου της Κάτω Αυστρίας, Lois Lammerhuber, Fotofreundin - Fotolia.com, oriori -

Fotolia.com, zest_marina - Fotolia.com, Σκίτσα: Δημοτικά σχολεία της Κάτω Αυστρίας, Γραφικά: Helmut Kindlinger,

Εκτύπωση: Gradwohl Ges. m. b. H.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ: